

wiadomości

• N O R M A L I Z A C J A •

2/2023

2/2023

3 OD REDAKCJI

AKTUALNOŚCI

4 XI Ogólnopolski Konkurs „Normalizacja i ja”

ZE ŚWIATA

6 Umiejętności niezbędne dla gospodarki ekologicznej

Z PRAC NORMALIZACYJNYCH

10 Rowery elektryczne

14 Asfalt

16 ORGANY TECHNICZNE – STYCZEŃ

„WIADOMOŚCI PKN” to miesięcznik elektroniczny publikowany cyklicznie na stronie internetowej PKN www.pkn.pl od numeru 9/2011.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Redaktor prowadzący:

Joanna Skalska – tel. 22 556 74 62

Redaktorzy:

Marta Hejduk – tel. 22 556 77 09

Aleksandra Kierońska – tel. 22 556 75 07

Skład:

Oskar Sztajer – tel. 22 556 77 62

Piotr Jotel – tel. 22 556 75 98

REDAKCJA:

skr. poczt. 411, 00-950 Warszawa 1

e-mail: redakcja@pkn.pl

WYDAWCA:

Polski Komitet Normalizacyjny, ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa

Materiały publikowane w miesięczniku „Wiadomości PKN” są chronione prawami autorskimi. Ich kopiowanie i rozpowszechnianie (w całości lub części) wymaga zgody wydawcy, a cytowanie powołania się na źródło.

Artykuły publikowane w miesięczniku przedstawiają punkt widzenia Autorów i nie zawsze są tożsame z poglądami wydawcy. Redakcja zastrzega sobie prawo do adiacji tekstów i zmiany tytułów. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń.

© Copyright by Polski Komitet Normalizacyjny

Zdjęcia - Adobe Stock / okładka - © Stockr / Adobe Stock / PKN

Szanowni Czytelnicy!

Normalizacja we współczesnym świecie ma bardzo duże znaczenie i to w wielu aspektach. W normach jest przedstawiony opis sprawdzonego stanu wiedzy w danej dziedzinie. Tym samym przedsiębiorca, który korzysta z tych dokumentów, uzyskuje do niego dostęp. Normy zawierają wymagania w zakresie bezpieczeństwa ludzi, zwierząt i środowiska, są one traktowane na równi z wymaganiami technicznymi. Normy ułatwiają wymianę handlową, ponieważ upraszczają opis przedmiotu zamówienia i dają możliwość porównania cen wyrobów oferowanych przez różnych producentów. Normalizacja ma szczególne znaczenie dla konsumentów – świadomość spełnienia wymagań norm buduje zaufanie konsumenta do wyrobu.

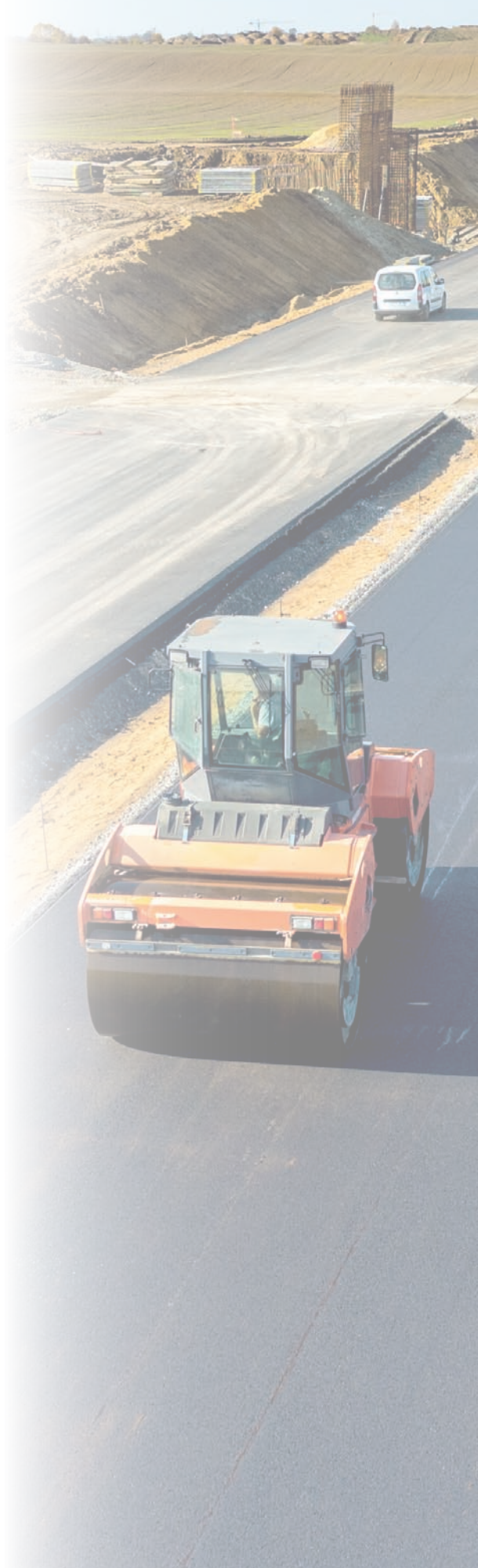
Świadomość znaczenia normalizacji jest jednak wciąż za mała, dlatego edukacja normalizacyjna ma kluczowe znaczenie. Edukacja normalizacyjna może pośrednio przyczynić się do zwiększenia poziomu zatrudnienia, wsparcia rozwoju technologicznego i realizacji celów zrównoważonego rozwoju.

Polski Komitet Normalizacyjny dokłada wszelkich starań, żeby upowszechniać wiedzę o normalizacji wśród młodego pokolenia. Jedną z podejmowanych inicjatyw jest organizowany od 11 lat Ogólnopolski Konkurs „Normalizacja i ja” przeznaczony dla uczniów i nauczycieli szkół ponadpodstawowych.

O konkursie można przeczytać w bieżącym numerze.

Zapraszam do lektury

Joanna Skalska

Pogłębienie świadomości normalizacyjnej młodego pokolenia

XI OGÓLNOPOLSKI KONKURS

„NORMALIZACJA I JA”

Normalizacja towarzyszy nam codziennie. Wiele osób nie zdaje sobie sprawy, jak trudne byłoby codzienne funkcjonowanie bez normalizacji. A to właśnie dzięki normom nasze otoczenie jest tak uporządkowane. Karty kredytowe pasują przecież do bankomatów, a symbole graficzne na ubraniach czy znakach ewakuacyjnych przekazują informacje w jasny sposób bez względu na język, którym się posługujemy. Normalizacja pracuje w tle – bez naszej świadomości i zdarza się, że jej funkcjonowanie jest niezauważalne.

Edukacja

Znaczenie normalizacji rośnie, ale świadomość i wiedza o niej jest wciąż za mała. Dlatego edukacja normalizacyjna ma kluczowe znaczenie. Edukację organizuje się na poziomie krajowym, a to jest poziom, na którym krajowe jednostki normalizacyjne są najważniejsze dla normalizacji.

Edukacja normalizacyjna może przyczynić się do zwiększenia poziomu zatrudnienia, wsparcia rozwoju technologicznego i realizacji celów zrównoważonego rozwoju. Edukacja na temat normalizacji zwiększa świadomość o jej ważności dla biznesu i społeczeństwa.

„Normalizacja i ja”

Polski Komitet Normalizacyjny dokłada wszelkich starań, żeby upowszechnić wiedzę o normalizacji wśród młodego pokolenia. Jedną z podejmowanych inicjatyw jest organizowany od 11 lat Ogólnopolski Konkurs „Normalizacja i ja”, każda edycja ma swój temat przewodni. W tym roku zadajemy pytanie: „Betonoza czy zieleni?”.

Konkurs ma na celu upowszechnić wiedzę o normalizacji i roli norm w życiu codziennym, a w szczególności pokazać, w jaki sposób ich stosowanie może kształtować otaczającą nas rzeczywistość. Przez udział w konkursie chcemy również pomóc nauczycielom we wprowadzeniu tematyki normalizacyjnej do zajęć lekcyjnych przedmiotów branżowych. Dzięki temu absolwenci szkół branżowych i techników zdobędą wiedzę o normalizacji, którą później wykorzystają w swoim życiu.

Zachęcamy młodzież szkolną i nauczycieli do znajdowania sprawdzonych rozwiązań, które zawarte są w normach technicznych. Polskie Normy wspierają działania związane ze zrównoważoną urbanistyką, dają interoperacyjne rozwiązania, które wpływają na kształtowanie otaczającej nas rzeczywistości i pomagają ją budować. Wskazują, w jaki sposób dbać i rozbudowywać otoczenie, aby stawało się bardziej przyjazne ludziom.

Jak więc odejść od szkodliwego trendu, którym jest betonoza i przywrócić równowagę, aby nasze otoczenie było bardziej przyjazne mieszkańcom? Czy to jest jeszcze możliwe? Wciąż wierzymy, że tak! Dlatego zapraszamy do udziału w naszym konkursie.

Szczegółowa informacja o konkursie znajduje się na [portalu Wiedza](#).

Dlaczego to ważne?

Wiedza uzyskana podczas przygotowań do konkursu może być wykorzystana przez uczniów i nauczycieli podczas zajęć z przedmiotów branżowych.

Udział wszystkich zainteresowanych jest kluczowy dla wszelkich inicjatyw intensyfikujących rozwój edukacji normalizacyjnej, aby poprawić jej dostępność i poziom na całym świecie, co może przyczynić się do jej profesjonalizacji oraz rozwoju na poziomie krajowym. Wreszcie konieczny jest rozwój samej normalizacji zarówno jako dyscypliny akademickiej, jak również jako profesji.

Red.

Umiejętności niezbędne dla gospodarki ekologicznej

W miarę postępu ekologicznej transformacji, świat potrzebuje więcej zielonych umiejętności. Czy normy mogą wspierać rewolucję umiejętności?

W miarę jak świat podąża w kierunku bardziej zrównoważonej przyszłości, pracownicy zdobywają nowe, ekologiczne umiejętności. Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska podkreślił ostatnio kluczowe znaczenie budowania wykwalifikowanej siły roboczej, która będzie napędzać ekologiczną transformację. I choć dzieje się to szybciej niż kiedykolwiek wcześniej, to tempo wciąż nie jest wystarczające.

Według Międzynarodowej Organizacji Pracy do 2030 roku na całym świecie można by stworzyć około 24 milionów nowych miejsc pracy, jeśli wprowadzi się odpowiednią politykę promującą bardziej ekologiczną gospodarkę. Odzwierciedleniem tego stwierdzenia jest roczny 8% wzrost liczby ogłoszeń o zielonych miejscach pracy na LinkedIn w ciągu ostatnich pięciu lat. Tymczasem globalny udział zielonych talentów wzrastał co roku tylko o 6%.

Wielu pracowników już teraz czuje się pozostawionych w tyle przez obecne tempo postępu. Ponad połowa pracowników uważa, że zielona transformacja utrudni im znalezienie pracy w przyszłości. Siła robocza zostaje w tyle.

Najważniejsze trendy w zielonych miejscach pracy

Jeśli chodzi o pracę w przestrzeni zrównoważonego rozwoju, często mamy przed oczami obraz technika paneli słonecznych lub inżyniera turbin wiatrowych. W rzeczywistości zielone umiejętności dotyczą praktycznie każdej branży i występują w wielu formach. LinkedIn w swoim *Global Green Jobs Report* rozróżnia zielone miejsca pracy – zieleniejące miejsca pracy i niezielone miejsca pracy. Pracy na zielonych stanowiskach nie będzie można wykonywać bez ekologicznych umiejętności, pracę na stanowiskach zieleniejących będzie można wykonywać bez zielonych umiejętności, natomiast wykonywanie pracy na stanowiskach niezielonych w ogóle takich umiejętności nie wymaga.

Najszybciej rozwijające się umiejętności ekologiczne dotyczą zarządzania ekosystemem, polityki środowiskowej i zapobiegania zanieczyszczeniom. Jednak oprócz odpowiedzialnego zarządzania środowiskiem, do skutecznej i integracyjnej transformacji ekologicznej potrzebne będą również umiejętności w zakresie czystej energii, zrównoważonego finansowania,

budownictwa, technologii i planowania miejskiego. Raport LinkedIn wymienia w szczególności takie zawody jak managerowie floty, naukowcy zajmujący się danymi i pracownicy służby zdrowia jako przykłady nietradycyjnych zielonych miejsc pracy, które w coraz większym stopniu będą wymagały zielonych umiejętności.

Przesłanie jest jasne – w gospodarce ekologicznej umiejętności ekologiczne nie będą zarezerwowane tylko dla osób pracujących w sektorze energii odnawialnej – będą wszechobecne. Infrastruktura umożliwiająca podnoszenie kwalifikacji pracowników musi zostać wprowadzona już teraz, aby w dłuższej perspektywie zielona transformacja zakończyła się sukcesem.

Uzupełnianie niedoboru umiejętności

Normy Międzynarodowe mogą pomóc w wypełnieniu luki pomiędzy popytem na wykwalifikowanych pracowników a podażą osób z takimi umiejętnościami. Potwierdzają to najnowsze badania LinkedIn, z których wynika, że znajomość ISO 14001 (zarządzanie środowiskiem) została uznana za jedną z dziesięciu najważniejszych umiejętności dodaną do profili użytkowników LinkedIn w ostatnich pięciu latach.

Bez wątpienia, Normy Międzynarodowe już teraz odgrywają bardzo istotną rolę w tej bezprecedensowej przemianie rynku pracy. Pełnią one funkcję kanałów podnoszenia kwalifikacji – jak w przypadku ISO 14001 – oraz zapewniają podstawy efektywnej komunikacji i postępu. Aby przyspieszyć włączanie zielonych umiejętności w miejscach pracy, proponuje się szersze wykorzystanie Norm Międzynarodowych przez włączenie zielonych/ekologicznych umiejętności do procesu ich opracowywania od samego początku.

Włączenie zielonych umiejętności do norm ISO nie tylko sprzyja ich masowemu przyjęciu, lecz umożliwia również firmom jasne określenie, jakie umiejętności są potrzebne w danym miejscu, tak aby pracownicy mogli celnie poruszać się po rynku pracy. Jak dotąd, jak wynika z raportu LinkedIn, porównując najważniejsze dla pracodawców zielone umiejętności z tymi najważniejszymi dla kandydatów, poziom zgodności wynosi zaledwie 50%. Wspólne normy mogą pomóc wypełnić lukę między umiejętnościami wymaganymi a tymi dostępnymi, a także sprawić, że zielona transformacja będzie sukcesem dla wszystkich.

Zielona przyszłość dla wszystkich

Innym istotnym wnioskiem z raportu LinkedIn jest to, że istnieją znaczne luki w sposobie rozwoju zielonych talentów i dostępności zielonych umiejętności. Występują one w zależności od położenia geograficznego, płci, pokoleń i poziomów edukacji. Na przykład kraje o niższych dochodach podnoszą kwalifikacje swoich pracowników wolniej niż kraje zamożniejsze – również w zakresie mniej niszowych umiejętności.

Inwestując w zielone umiejętności, pracodawcy, rządy i globalna siła robocza, mogą przyczynić się do tego, by przejście na gospodarkę ekologiczną było sprawiedliwe dla wszystkich, tak by nikt nie został w tyle. Jako społeczeństwo wszyscy musimy zadbać o to, by na zielonej transformacji nie skorzystała jedynie garstka szczęśliwców. Normy Międzynarodowe mogą pomóc w wypełnieniu luk, tworząc ramy, których każdy może przestrzegać.

Tłum. I. P.
www.iso.org

Rowery elektryczne

Yusra Barmaz

fol. © Felix / Adobe Stock

fot. © Andrey Popov / Adobe Stock

Sposób naszego podróżowania się zmienia. Wkraczamy w nową erę, w której alternatywne środki transportu są coraz bardziej powszechne w codziennym użytkowaniu. Rozwój osobistych e-transporterów, w tym rowerów elektrycznych, postępuje bardzo szybko. Stają się ulubionymi środkami transportu w wielu miastach na całym świecie.

Wiele systemów metra na całym świecie działa już autonomicznie, a inne formy transportu publicznego – kapsuły lub autobusy – wkrótce mogą stać się bezzałogowe. Przewiduje się, że liczba posiadanych na własność samochodów będzie spadać, ponieważ miasta oferują różne systemy wynajmu pojazdów. Jedną z opcji są nawet latające taksówki.

Normalizacja również przygotowuje się do tej nowej ery mobilności. Normy Międzynarodowe IEC oraz Systemy Oceny Zgodności IEC (CA Systems) pomagają różnym gałęziom przemysłu, organom regulacyjnym i zaangażowanym ekspertom torować drogę dla tych systemów transportu, aby były bezpieczne i wydajne, a jednocześnie tak ekologiczne i energooszczędne jak to tylko możliwe.

Wpływ elektrycznych środków transportu na emisję CO₂

Transport odpowiada za 24% bezpośrednich globalnych emisji dwutlenku węgla (CO₂) pochodzącego ze spalania paliw. Jednak liczba pojazdów elektrycznych (*electric vehicles* – EVs) szybko rośnie, a wraz z nią liczba stacji ładowania elektrycznego.

EV mogą znacząco zmniejszyć poziom emisji CO₂. Jest to jednak w dużym stopniu zależne od koszyka energetycznego. Ograniczenia emisji CO₂ są znacznie większe w przypadku pojazdów elektrycznych używanych w krajach, w których koszyk energetyczny jest zdominowany przez źródła niskoemisyjne (energia słoneczna, wodna), a nie paliwa kopalne.

Rozwój rowerów elektrycznych

Rowery elektryczne, które coraz częściej pojawiają się w naszych miastach, w istotny sposób przyczyniają się do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla. Wiążą się z nimi także inne korzyści, szczególnie te zdrowotne: sprzyjają aktywności fizycznej i ułatwiają aktywne podróżowanie niektórym osobom o ograniczonej sprawności ruchowej. Łatwiej nimi zaparkować, są tańsze niż samochody.

W 2021 wartość światowego rynku e-rowerów szacowano na 35,69 miliarda dolarów i oczekuje się, że od roku 2022 do roku 2030 skumulowany roczny wskaźnik wzrostu (*compound annual growth rate* – CAGR) wyniesie 12,6%. Wybuch pandemii COVID-19 spowodował zmianę zachowań, ponieważ ludzie coraz częściej unikali korzystania z transportu publicznego. Dlatego coraz więcej osób decydowało się na e-rowery. Pandemia zatem spowodowała wzrost sprzedaży urządzeń elektrycznych.

Normy IEC dla bezpieczeństwa

Bezpieczeństwo zawsze było kluczowym zagadnieniem w transporcie. Pojazdy elektryczne wymagają norm, które zapewnią ich bezpieczne i wydajne działanie. Biorąc pod uwagę zwiększone wykorzystanie osobistych e-transporterów, IEC powołała Komitet techniczny IEC/TC 125, w celu zajęcia się normalizacją w obszarach bezpieczeństwa i niezawodności, ochrony przed zagrożeniami, stacji dokujących, ładowania i recyklingu.

IEC/TC 125 opracowuje normy dla urządzeń transportowych zasilanych energią elektryczną, które mają jedno koło lub więcej, i których prędkość lub sterowanie są kontrolowane elektronicznie. Obejmuje on skutery elektryczne i monocykle, nie zajmuje się jednak rowerami elektrycznymi, motorowerami ani samochodami, ponieważ są już one przedmiotem prac innych komitetów technicznych działających w IEC oraz ISO. PKN/KT 17 ds. Pojazdów i Transportu Drogowego jest komitetem wiodącym w zakresie współpracy z IEC/TC 125.

IEC/TC 69 opracowuje normy dotyczące systemów zasilania i przesyłu energii elektrycznej dla pojazdów drogowych i ciężarowych/wózków przemysłowych napędzanych elektrycznie. Niedawno opublikowano pierwszą specyfikację techniczną (TS) w serii IEC 61851-3 dotyczącą urządzeń zasilających EV prądem stałym (DC). Według Petera Herberta, Przewodniczącego TC 69, „ta specyfikacja techniczna jest ważnym krokiem w stronę zapewnienia norm ładowania małych pojazdów elektrycznych takich jak rowery, motorowery, skutery i motocykle. Jeśli rynek będzie tego wymagał, ta specyfikacja techniczna może stać się w przyszłości normą międzynarodową”.

Akumulatory litowo-jonowe są coraz częściej stosowane w rowerach elektrycznych, jednak w razie przegrzania lub przeładowania może dojść do niestabilności cieplnej i pęknięcia ogniwa, co w skrajnych

przypadkach może doprowadzić do pożaru. IEC publikuje normy z zakresu bezpieczeństwa ogniw litowo-jonowych. Należy do nich m.in. IEC 62660 obejmująca wtórne ogniwa litowo-jonowe do napędu pojazdów elektrycznych.

IECEE (IEC System of Conformity Assessment Schemes for Electrotechnical Equipment and Components) jest jednym z czterech systemów oceny zgodności zarządzanych przez IEC. Prowadzi on program, w ramach którego sprawdza się bezpieczeństwo, interoperacyjność podzespołów wydajnościowych, efektywność energetyczną, kompatybilność elektromagnetyczną (EMC), substancje niebezpieczne itd. akumulatorów.

Aby naładować akumulatory, e-rowery wykorzystują energię dostarczaną przez sieci elektryczne. Oznacza to, że sieci elektryczne będą musiały być w stanie zaspokoić zwiększone zapotrzebowanie na energię elektryczną.

IEC/TC 57 opracowuje jedne z podstawowych norm dla technologii inteligentnych sieci oraz integracji odnawialnych źródeł energii w istniejącej sieci. Seria IEC 61850 obejmuje wiele przełomowych norm w tym zakresie. PKN/KT 183 ds. Bezpieczeństwa Urządzeń Informatycznych, Telekomunikacyjnych i Biurowych jest komitetem wiodącym w zakresie współpracy z IEC/TC 57.

Jedna z grup roboczych pracująca w ramach TC 57 (WG 17) została powołana w celu opracowania norm dla automatyzacji dystrybucji, magazynowania i mikrosieci oraz DER (rozproszonych zasobów energetycznych – *distributed energy resources*), w tym inteligentnego ładowania pojazdów elektrycznych. Zajmuje się ona normą IEC 61850-7-420, która może być wykorzystana do modelowania zasadniczych części norm z zakresu e-mobilności związanych w pojazdami elektrycznymi oraz urządzeniami zasilającymi EV.

Wraz z rozwojem e-rowerów normy IEC oraz systemy zgodności IEC pomagają całemu ekosystemowi e-mobilności być bezpiecznym i tak wydajnym, jak to tylko możliwe.

*Thum. I. P.
IEC e-tech, Issue 6/2022*

ASFALT

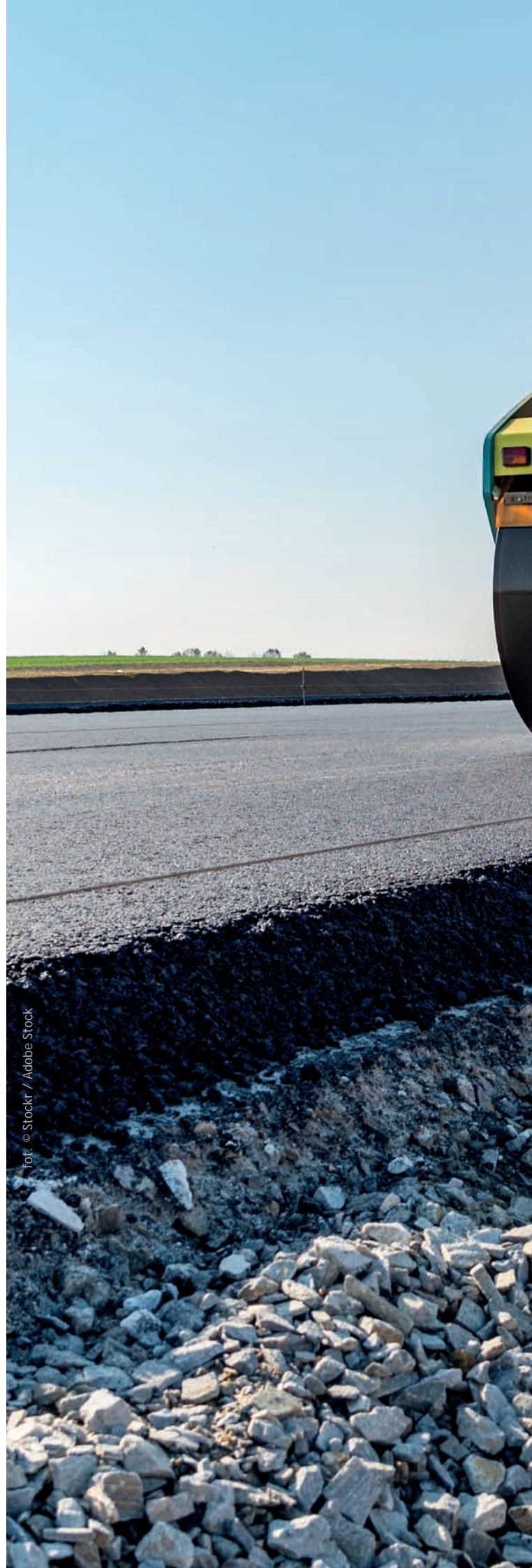
– najpopularniejszy materiał do budowy nawierzchni dróg (i nie tylko)

Asfalt to materiał używany do budowy dróg, mostów i innych powierzchni jezdnych. Składa się z mieszanki bitumu, kamieni i innych dodatków. Jest trwały i odporny na uszkodzenia mechaniczne, co czyni go idealnym wyrobem do budowy powierzchni jezdnych. Ponadto asfalt jest łatwy do utrzymania i naprawy, co zwiększa jego wartość ekonomiczną, a jego popularność wynika z wydajności i niewielkich kosztów produkcji.

Historia asfaltu sięga starożytnego Babilonu. Babilończycy wykorzystywali asfalt do budowy mostów i budynków, a także do uszczelniania zbiorników wodnych. Asfalt pochodził z okolicznych wulkanów, a jego właściwości umożliwiały mu trwałe i szczelne połączenie różnych elementów konstrukcji. Babilończycy byli jednymi z pierwszych, którzy wykorzystali właściwości asfaltu jako materiału budowlanego. W starożytnym Egipcie zaś używano asfaltu nawet jako jednego ze środków balsamowania zwłok.

W latach 2800–2400 p.n.e. w miastach nad brzegami Indusu używano asfaltu do uszczelniania instalacji wodnych i kanalizacyjnych. Tam też odkopano resztki basenu pływackiego z kamienia starannie uszczelnionego asfaltem.

W XIX wieku rozpoczęła się era masowej produkcji i stosowania asfaltu, która trwa do dzisiaj. Wcześniej był on głównie pozyskiwany w naturalny sposób, jednak wynaleziono i opracowano procesy produkcji asfaltu syntetycznego. W tym czasie asfalt zaczął być stosowany na szeroką skalę jako nawierzchnia dróg, ulic i placów, co było związane z rozwojem komunikacji i potrzebą budowy nowych dróg i mostów. Był również stosowany do izolacji przeciwwodnej i przeciwpożarowej w budownictwie, a także do produkcji asfaltowych płyt.

Fot. © Stocker / Adobe Stock

Słowo „asfalt” wywodzi się z języka greckiego „asfales” i oznacza – mocny, wytrzymały. Rzymianie nazywali asfalty *pixtumens* – gotująca się smoła, stąd pochodzi nazwa bitum.

Obecnie terminy dotyczące różnych asfaltów drogowych, przemysłowych oraz lepiszczy otrzymywanych z asfaltu zdefiniowano w Polskiej Normie PN-EN 12597:2014-07P opracowanej przez PKN/KT 222 ds. Przetworów Naftowych oraz Produktów Podobnych Pochodzenia Biologicznego i Syntetycznego, a konkretniej przez Podkomitet 2 ds. Asfaltów.

I tak wg ww. Polskiej Normy asfaltem nazywamy praktycznie nielotny wyrób, charakteryzujący się przyczepnością i wodoodpornością o bardzo wysokiej lepkości lub prawie stałej konsystencji w temperaturze otoczenia, całkowicie lub prawie całkowicie rozpuszczalny w toluenie, otrzymywany z ropy naftowej lub występujący w asfalcie naturalnym.

Polska Norma 12597 definiuje również wiele innych rodzajów asfaltu jak np.:

- asfalt drogowy – stosowany do otaczania kruszywa i/lub destruktu asfaltowego, przede wszystkim wykorzystywany w budowie i utrzymaniu nawierzchni drogowych i budownictwie wodnym;
- asfalt modyfikowany – lepiszczce asfaltowe, którego właściwości reologiczne zostały zmodyfikowane w procesie produkcji przez zastosowanie jednego lub więcej dodatków chemicznych;
- asfalt specjalny – asfalt produkowany w celu uzyskania specyficznych właściwości;
- asfalt wielorodzajowy – asfalt specjalny do zastosowań drogowych, który jest mniej wrażliwy na temperaturę niż asfalty drogowe i charakteryzujący się dodatnim indeksem penetracji I_p ;
- asfalt przemysłowy – asfalt wykorzystywany do celów innych niż budowa i utrzymanie nawierzchni drogowych;
- asfalt naturalny – stosunkowo twardy asfalt, występujący w naturalnych złożach, często zmieszany z drobnym lub bardzo drobnym materiałem mineralnym, będący zazwyczaj ciałem stałym w temperaturze 25°C, lecz w temperaturze 175°C będący lepka ciecżą.

Grzegorz Lipiński
Sektor Chemii PKN

ORGANY TECHNICZNE

foto. © comzeal / Adobe Stock

STYCZEŃ 2023

Komitety Techniczne

Zmiany zakresów tematycznych Komitetów Technicznych

- KT 37 ds. Ryb i Przetworów Rybnych rozszerzył zakres współpracy o CEN/WS *AquaVitae, Aquaculture hatchery production of low trophic species* i CEN/WS RUAP, CEN Workshop on 'Rooting undesired (alien) aquatic plants – Control by means of rake method with a boat'
- KT 306 ds. Bezpieczeństwa Powszechnego i Ochrony Ludności rozszerzył zakres współpracy o CEN/WS CMEx, *Implementation Guidelines for evaluation and assessment reporting of exercises for crisis management*, CEN/WS CURSOR, *Urban search and rescue – Guideline for the application of a test method for innovative technologies to detect victims in debris*, CEN/WS DigScen, *Specifications for Digital Scenarios for Crisis Management Exercises* i CEN/WS ERP, *Structuring an emergency response plan for crisis management stakeholders*
- KT 314 ds. Nanotechnologii rozszerzył zakres współpracy o CEN/WS SNF, *Sustainable Nanomanufacturing Framework*

Nowi Przewodniczący Komitetów Technicznych

W styczniu Prezes PKN powołała na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Przewodniczącego:

- w KT 15 ds. Maszyn i Urządzeń dla Przemysłu Spożywczego, Handlu i Gastronomii mgr inż. Mariusza Trębickiego reprezentującego DeLaval Operations Sp. z o.o.
- w KT 23 ds. Maszyn Włókienniczych i Pokrewnych mgr inż. Jerzego Andrysiaka, reprezentującego Sieć Badawczą Łukasiewicz – Łódzki Instytut Technologiczny
- w KT 81 ds. Przekładników i Transformatorów Małej Mocy dra hab. inż. Michała Kaczmarka reprezentującego Politechnikę Łódzką
- w KT 124 ds. Transportu Kopalnianego mgr inż. Andrzeja Kawkę reprezentującego Centrum Badań i Dozoru spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Nowi Sekretarze Komitetów Technicznych

W styczniu Prezes PKN powołała do pełnienia funkcji Sekretarza:

- w KT 247 ds. Materiałów Medycznych i Biomateriałów Panią Jadwigę Biniszewską-Tkaczyk z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 264 ds. Systemów Sygnalizacji Pożarowej Panią Weronikę Kowalik z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 283 ds. Materiałów Stomatologicznych mgr inż. Urszulę Banaszkiwicz z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

Nowi członkowie Komitetów Technicznych

W styczniu Prezes PKN powołała na członka KT następujące podmioty:

- DuPont Polska Sp. z o.o. do KT 79 ds. Transformatorów Energetycznych i KT 303 ds. Materiałów Elektroizolacyjnych
- FAMOT Pleszew Sp. z o.o. do KT 206 ds. Obrabiarek i Narzędzi Skrawających do Metali oraz Oprzyrządowania Przedmiotowego i Narzędziowego
- IBP Consulting Mariusz Sobecki do KT 180 ds. Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektów
- Instytut Badawczy Dróg i Mostów do KT 140 ds. Rur, Kształtek i Armatury z Tworzyw Sztucznych
- PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. do KT 137 ds. Urządzeń Ciepłno-Mechanicznych w Energetyce
- Piotr Wudarczyk EL-TECH PROJEKT do KT 232 ds. Zasad Sporządzania Dokumentacji Projektowej w Budownictwie
- SYSTEM-MK Maciej Kostrzanowski do 270 ds. Zarządzania Środowiskowego
- Sieć Badawcza Łukasiewicz – Warszawski Instytut Technologiczny do KT 106 ds. Korozji i Ochrony przed Korozją Materiałów Metalowych, KT 123 ds. Badań Własności Metali, KT 169 ds. Okien, Drzwi, Żaluzji i Okuć, KT 262 ds. Obróbki Ciepłej Metali i KT 273 ds. Mechanicznych Urządzeń Zabezpieczających
- Stanisław Klupś Spółka Jawna do KT 100 ds. Wyrobów z Drewna i Materiałów Drewnopochodnych KT 237 ds. Artykułów dla Niemowląt i Małych Dzieci oraz Bezpieczeństwa Zabawek
- Zelga Sp. z o.o. do KT 5 ds. Chłodnictwa, Pomp Ciepła, Klimatyzatorów i Sprężarek
- eSMOKING INSTITUTE Sp. z o.o. do KT 321 ds. Elektronicznych Inhalatorów Nikotyny oraz Płynów do ich Uzupełniania

Odwołani członkowie Komitetów Technicznych

W styczniu Prezes PKN odwołała z członkostwa w KT następujące podmioty:

- AIB Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z KT 169 ds. Okien, Drzwi, Żaluzji i Okuć
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z KT 182 ds. Ochrony Informacji w Systemach Teleinformatycznych
- Biuro Usług Doskonalenia Zarządzania i Organizacji SYSTEM Kostrzanowski, Kowalkow, Okraska sp.j. z KT 270 ds. Zarządzania Środowiskowego i KT 276 ds. Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy
- Industrie Maurizio Peruzzo Comfort Sp. z o.o. z KT 142 ds. Geosyntetyków
- Lafarge Cement SA z KT 307 ds. Zrównoważonego Budownictwa
- POLON-SYSTEMS Jan Kołosowski z KT 173 ds. Interfejsów i Budynkowych Systemów Elektronicznych
- PRO-EXIMP B.K. Piwko sp.j. z KT 237 ds. Artykułów dla Niemowląt i Małych Dzieci oraz Bezpieczeństwa Zabawek
- Paroc Polska Sp. z o.o. z KT 179 ds. Ochrony Ciepłej Budynków
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „Klupś” Ryszard Klupś z KT 100 ds. Wyrobów z Drewna i Materiałów Drewnopochodnych i KT 237 ds. Artykułów dla Niemowląt i Małych Dzieci oraz Bezpieczeństwa Zabawek
- Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Mechaniki Precyzyjnej z KT 12 ds. Materiałów Wybuchowych

i Wyrobów Pirotechnicznych, KT 106 ds. Korozji i Ochrony przed Korozją Materiałów Metalowych, KT 123 ds. Badań Własności Metali, KT 169 ds. Okien, Drzwi, Żaluzji i Okuć, KT 262 ds. Obróbki Ciepłej Metali i KT 273 ds. Mechanicznych Urządzeń Zabezpieczających

- Specjalty Products Poland Sp. z o.o. z KT 79 ds. Transformatorów Energetycznych i KT 303 ds. Materiałów Elektroizolacyjnych
- Stowarzyszenie Ogrody Dolnośląskie we Wrocławiu z KT 2 ds. Sportu i Rekreacji
- Termex-Fiber Sp. z o.o. z KT 211 ds. Wyrobów do Izolacji Ciepłej w Budownictwie
- ULTRAFOG Sp. z o.o. z KT 244 ds. Sprzętu, Środków i Urządzeń Ratowniczo-Gaśniczych

Komitety Zadaniowe

Nowy Przewodniczący Komitetu Zadaniowego

W styczniu Prezes PKN powołała na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Przewodniczącego:

- w KZ 505 ds. Procesów Kryminalistycznych mgra inż. Marka Pękałę reprezentującego Europejskie Centrum Inicjatyw w Naukach Sądowych

SZKOLENIA PKN Z ZAKRESU:

Zarządzania bezpieczeństwem informacji

Zarządzania procesami

Ochrony danych osobowych

Zagadnień z Polskich Norm i dokumentów normalizacyjnych

Poznaj wszystkie szkolenia PKN

